

WYMAGANIA EDUKACYJNE ŚRÓDROCZNE Z JĘZYKA POLSKIEGO NA POSZCZEGÓLNE OCENY DLA KLASY 5

/uwzględniają zmiany w podstawie programowej z 2024 r./

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą.

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE - czytanie utworów literackich - liryka, epika				
Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Uczeń				
czyta tekst wolno, z błędami, ale zrozumiale; rozpoznaje czytany utwór jako wiersz, utwór epicki, potrafi wskazać głównych bohaterów, miejsce akcji i zdarzenia podane wprost w tekście; potrzebuje wsparcia nauczyciela, aby odpowiedzieć na proste pytania, – wskazuje wers, strofę (zwrotkę), – wymienia i rozpoznaje epitet, porównanie, dźwiękonaśladowczy, – wymienia elementy rytmizujące wypowiedź: wers, strofa, – wie, co to dialog - zna tytuły niektórych omawianych lektur (np. <i>Opowieści z Narnii</i>, <i>Chłopcy z Placu Broni</i>);	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> – czyta głośno i wyraźnie, - zna treść lektur omawianych w I okresie; - odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości; - wskazuje główne wydarzenia fabuły - odczytuje proste informacje z tekstu. – wymienia cechy poezji, utworów epickich – wypowiada się na temat przeczytanego utworu, - podejmuje próbę uzasadnienia wrażeń, jakie wzbudza w nim przeczytany utwór, - określa czas i miejsce akcji oraz bohaterów, odróżnia i wskazuje elementy realistyczne od fantastycznych – wymienia cechy gatunkowe mitu, opowiadania i powieści, – wyszukuje w tekście określone informacje, – ustala kolejność wydarzeń w utworze, odróżnia fabułę od akcji, rozpoznaje wątek główny i poboczne	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> – uzasadnia, dlaczego utwór jest wierszem, utworem epickim, mitem, opowiadaniem, powieścią – czyta, podkreślając głosem ważne słowa, – określa temat wiersza, utworu – opowiada chronologicznie o sytuacji przedstawionej, - odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych w utworach, – opowiada o wybranych wydarzeniach fabuły, – wskazuje dialog w utworze, nazywa rodzaj narratora, narracji i bohatera – wyodrębnia obrazy poetyckie, nazywa uczucia, – przedstawia, jak rozumie omawiany utwór, w tym w formie przekładu intersemiotycznego, np. rysunku, dramy, – wskazuje cechy podmiotu lirycznego, bohatera, narratora – porównuje rymy	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u> – wyjaśnia, na czym polega język poezji, epiki – czyta stosując odpowiednie tempo i intonację, – analizuje elementy świata przedstawionego i wyciąga wnioski z analizy, – wyjaśnia różnice między elementami realistycznymi a fantastycznymi w utworach, – uzasadnia przynależność rodzajową utworu do epiki oraz gatunkową do mitu, opowiadania, powieści, – opowiada w ciekawy sposób o sytuacji w utworze, bohaterze, podmiocie lirycznym, adresacie, narratorze i ich uczuciach, - określa tematykę utworu, – omawia wątek poboczny, – odróżnia zdarzenia fabuły utworu od akcji, – wskazuje cytaty, nazywa uczucia, które wzbudza w nim czytany utwór, – wyjaśnia przesłanie utworu, znaczenie przenośne w tekście, własne rozumienie utworu,	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u> – prezentuje informacje na temat utworu w formie, którą sam wybiera, w tym interaktywnej, – samodzielnie dokonuje analizy i interpretacji utworu, – tworzy własne przykłady epitetów, porównań, uosobień, metafor, wyrazów dźwiękonaśladowczych, ożywień, wyjaśnia ich funkcje, sens przenośny w utworze, – wymyśla własne propozycje wyrazów rymujących się, – omawia wyczerpująco sytuację przedstawioną w utworze i odwołuje się do własnych doświadczeń, – określając nastrój wiersza, uzasadnia swoją wypowiedź, odwołując się do elementów utworu, – charakteryzuje podmiot liryczny, bohatera odwołując się do treści utworu – porównuje podmiot liryczny z adresatem i bohaterem wiersza, narratora, narrację w utworze

	– wskazuje wartości ważne dla podmiotu lirycznego, narratora w omawianych utworach, – określa nastrój wiersza, – tworzy projekt pracy (przekład intersemiotyczny, np. rysunek, drama), który stanowi interpretację omawianego utworu, – nazywa wyrazy wskazujące na podmiot liryczny i adresata, opowiada o osobie mówiącej w wierszu, wskazuje adresata i bohatera utworu, odnajduje wers, w którym jest zwrot do adresata, – rozpoznaje i wymienia wyrazy dźwiękonaśladowcze, powtórzenia, rymy w wierszu, - rozpoznaje dialog i monolog.	– rozpoznaje w wierszu przenośnię, uosobienie, ożywienie, apostrofę, powtórzenie, – wie, że utwór może mieć sens dosłowny i przenośny, – rozpoznaje refren jako element rytmizujący wypowiedź, – wymienia cechy identyfikujące teksty kultury należące do literatury, – odróżnia dialog od monologu.	– rozpoznaje funkcję epitetu, porównania, uosobienia, metafory, apostrofy, ożywienia, powtórzenia, – wyjaśnia, na czym polega rytm utworu, – odróżnia informacje ważne od mniej istotnych, – rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, – porównuje cechy identyfikujące teksty kultury należące do: literatury, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych.	- określa problematykę utworu i prezentuje ją w twórczy sposób.
KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE - odbiór tekstów kultury				
– określa tematykę obrazu, – nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim dzieło sztuki, – wymienia elementy obecne na obrazie.	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> – prezentuje elementy przedstawione na obrazie, – wymienia elementy realistyczne i fantastyczne obecne na obrazie, – odróżnia pejzaż od portretu i martwej natury.	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> - opisuje sytuację przedstawioną na obrazie, – nazywa emocje, które mogą odczuwać postacie z obrazu, – określa uczucia, jakie wywołuje obraz, – przedstawia własne rozumienie dzieła sztuki, – wskazuje cechy tekstów kultury należących do sztuk plastycznych.	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u> – opisuje pierwszy i drugi plan obrazu, opowiada o sytuacji i elementach (na obrazie), – przedstawia własne rozumienie dzieła sztuki poprzez podanie tematów rozmów postaci (na obrazie), – rozumie właściwości tekstów kultury należących do sztuk plastycznych.	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u> – określa nastrój obrazu, uzasadnia swoją wypowiedź, – przedstawia własne zdanie na temat sytuacji z obrazu, – omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycja, światło, ruch, – dokonuje przekładu intersemiotycznego, np. tworzy i opowiada historię, która mogłaby się wydarzyć w miejscu na obrazie.
KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE – fonetyka, słowotwórstwo				
Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca

Uczeń				
– rozpoznaje sylabę, – zna pojęcie frazeologizmu, – zna niektóre frazeologizmy omawiane na lekcji, – wie, co to jest synonim i antonim, – zna słownik synonimów, – wie, że jest oficjalna i nieoficjalna odmiana polszczyzny.	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> – dzieli wyraz na sylaby, – wie, co to jest samogłoska, – rozróżnia funkcję samogłoski i, – wie, co to związek frazeologiczny, – rozpoznaje związki frazeologiczne w wypowiedziach, – rozpoznaje synonimy i antonimy, wie, jak korzystać ze słownika synonimów, – odróżnia oficjalną i nieoficjalną odmianę polszczyzny.	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> – dzieli wyrazy na sylaby, – określa rolę samogłoski i, – wyjaśnia, co to jest związek frazeologiczny, podaje przykłady, wie, że związki frazeologiczne są obecne w życiu codziennym, – podaje przykłady synonimów i antonimów, – omawia zasady korzystania ze słownika synonimów, – tworzy teksty z wykorzystaniem oficjalnej i nieoficjalnej odmiany polszczyzny, – rozpoznaje różne odmiany polszczyzny.	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u> – rozpoznaje funkcję i w wyrazie, – wyjaśnia znaczenie omawianych związków frazeologicznych, redaguje zdania ze związkami frazeologicznymi, – wyjaśnia, czym są synonimy i antonimy, tworzy synonimy i antonimy, korzysta w praktyce ze słownika synonimów, frazeologicznego – używa stylu dostosowanego do sytuacji komunikacyjnej.	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u> – wykorzystuje w praktyce znajomość alfabetu do sprawnego wyszukiwania tytułów utworów w podręczniku i korzystania ze słowników, – wskazuje różne funkcje głoski i, – stosuje w wypowiedziach związki frazeologiczne, – używa synonimów i antonimów w celowy sposób, – dostosowuje sposób wypowiedziania się do zamierzonego celu wypowiedzi.
KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE – gramatyka języka polskiego - części mowy				
- rozpoznaje podstawowe części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, podaje pytania, potrafi podać przykłady tych części mowy, – rozpoznaje osobowe formy czasownika, rozpoznaje osobę i liczbę czasownika, – rozpoznaje liczbę i rodzaj rzeczownika, często wymaga podpowiedzi,	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> – rozpoznaje w zdaniu części mowy: liczebnik, przysłówki, przymek, zaimek, – wymienia odmienne i nieodmienne części mowy, – rozpoznaje nieosobowe formy czasownika, rozpoznaje czas i tryb czasownika, – nazywa przypadki, ich pytania, odmienia rzeczownik przez przypadki i liczby, – wskazuje wyrażenie przymkowe, – wie, że przymek jest nieodmienną częścią mowy, łączy się z rzeczownikiem,	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> – odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych, – rozpoznaje formy przypadków wyrazów, – rozpoznaje rodzaj czasownika, odmienia czasownik przez osoby, liczby, rodzaje, czasy, tryby, nazywa tryby czasownika, przekształca formy nieosobowe czasownika w formy osobowe, – stosuje poprawne formy rzeczownika, czasownika, przymiotnika,	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> – określa przypadek rzeczownika w zdaniu, – stosuje poprawne formy liczebnika, – rozpoznaje poszczególne części mowy, – stosuje w praktyce zasady pisowni przymków prostych i złożonych oraz wyrażen przymkowych, – rozpoznaje spójniki, – przekształca czasowniki w formach osobowych na czasowniki w formach nieosobowych,	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> – określa funkcję części mowy w tekście, – zapisuje bezbłędnie przymki proste i złożone oraz wyrażenia przymkowe, – używa poprawnie różnych form odmiennych części mowy, a w razie wątpliwości korzysta ze słownika, – odróżnia w formach osobowych czasowników formę złożoną czasu przyszłego z bezokolicznikiem od formy złożonej z dwóch czasowników,

	– rozróżnia stopnie przymiotnika i przysłówka, – wie, że liczebnik ma rodzaje.	– podaje przykłady wyrażen przyimkowych, – stosuje stopniowanie regularne przymiotników i przysłówków, – określa rodzaje liczebników.	– przekształca zdania z jednego trybu w inny, – stosuje stopniowanie nieregularne przymiotników i przysłówków, – odróżnia rodzaje liczebników.	– stopniuje bezbłędnie przysłówki i przymiotniki w sposób regularny i nieregularny, – tworzy różne rodzaje liczebników.
Ortografia i interpunkcja. Uczeń:				
– zapisuje poprawnie wyrazy często używane, – stosuje wielką literę na początku zdania, w imionach i nazwiskach, – stosuje kropkę na końcu zdania, - popełnia liczne błędy ortograficzne i interpunkcyjne	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> – zna zasady pisowni wyrazów z ó, u, rz, ż, h, ch i pisowni partykuły nie z czasownikami, – zapisuje poprawnie wyrazy, których pisownię wcześniej wyćwiczył, – wie, że należy postawić przecinek, aby oddzielić te same części mowy, – stosuje cudzysłów w tytułach, – używa wykrzyknika, – wymienia zasady użycia przecinka przed spójnikami i w zdaniu.	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> – zna zasady pisowni wielkiej i małej litery oraz partykuły nie z rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami oraz partykuły -by z osobowymi formami czasowników, stosuje zasady pisowni wyrazów z ó, u, rz, ż, h, ch oraz partykuły nie z czasownikami, oddziela przecinkiem zdania składowe w zdaniu złożonym, – stosuje znaki interpunkcyjne w redagowanych przez siebie tekstach, popełnia nieliczne błędy interpunkcyjne.	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u> – zna zasady pisowni w zakresie pozostałych zasad ortograficznych, - popełnia nieliczne błędy ortograficzne lub interpunkcyjne, – stosuje cudzysłów w celu oznaczenia czyichś słów, – używa dwukropka przed wyliczeniem.	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u> - stosuje zasady ortografii i interpunkcji bezbłędnie, dba o estetykę i poprawność zapisu.
TWORZENIE WYPOWIEDZI – notatka, dialog, opis, wypowiedź argumentacyjna, plan wydarzeń, życzenia, zaproszenie, ogłoszenie, list				
pisze krótkie formy użytkowe (np. zaproszenie, życzenia, ogłoszenie) pod kierunkiem nauczyciela, wymaga wsparcia w zachowaniu układu graficznego.	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> zna cechy notatki, rozpoznaje dialog i zna zasady jego zapisywania, – gromadzi słownictwo do danej wypowiedzi – wie, co to jest akapit, – wie, co to jest argument i jak jest zbudowany, – wie, jak tworzyć plan wydarzeń, odróżnia plan	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> – wyjaśnia, co to jest akapit, – podaje przykłady argumentu, – tworzy plan ramowy, – wskazuje wymagane informacje w zaproszeniu i ogłoszeniu, omawia elementy kompozycyjne zaproszenia i ogłoszenia,	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u> – redaguje rozwinięte opowiadania, opisy, notatki, wprowadza elementy twórczości, – stosuje w wypowiedzi pisemnej akapity, – stosuje argumenty w swoich wypowiedziach, – omawia budowę argumentu, – tworzy plan szczegółowy,	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u> – tworzy według własnego pomysłu funkcjonalną notatkę, w tym interaktywną, – stosuje poprawną interpunkcję w zapisie dialogu, – samodzielnie tworzy twórcze teksty (opowiadania z dialogiem, barwne opisy) o

	ramowy od planu szczegółowego, – wie, czym cechują się życzenia, rozpoznaje zaproszenie i ogłoszenie wśród innych form wypowiedzi, zna elementy kompozycyjne zaproszenia i ogłoszenia, - pisze prosty opis lub opowiadanie,	– wypowiada się na temat cech listu jako formy wypowiedzi, – podaje przykłady nadawcy i adresata, omawia zasady pisowni w zwrotach do adresata, pisze rozwinięty list prywatny, – selekcjonuje informacje, - redaguje spójne opowiadanie, opis, krótkie formy użytkowe,	– układa życzenia, – tworzy zaproszenie i ogłoszenie z dwoma argumentami,	właściwej kompozycji i układzie graficznym,. – podejmuje próbę uzasadniania argumentu, – tworzy plan w jednolitej formie: zdania lub równoważnika zdań, – tworzy życzenia i zaproszenie w formie oficjalnej i nieoficjalnej,
--	---	--	--	---

Wymagania na ocenę roczną: /obejmują także wymagania na ocenę śródroczną/

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą.

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE - czytanie utworów literackich - liryka, epika				
Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Uczeń				
– wygłasza z pamięci wskazany wiersz, – zna pojęcia hymnu, bajki, nazywa elementy budowy utworu: tytuł, - zna większość lektur obowiązkowych; - z pomocą nauczyciela wskazuje morał lub przesłanie utworu.	spełnia wymagania na ocenę <u>dopuszczającą</u> , a ponadto: – wygłasza z pamięci wskazany wiersz, zwracając uwagę na znaki przestankowe, – rozpoznaje utwór jako hymn, bajkę, – rozpoznaje elementy budowy utworu – tytuł, - zna treść wszystkich lektur omawianych w roku szkolnym,	spełnia wymagania na ocenę <u>dostateczną</u> , a ponadto: – wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z poprawną dykcją, – wymienia cechy hymnu, bajki. – rozpoznaje elementy budowy utworu – puenta,	spełnia wymagania na ocenę <u>dobłą</u> , a ponadto: – wygłasza wiersz z pamięci, odpowiednio modulując głosem i dokonując interpretacji głosowej, – wskazuje cechy hymnu i bajki w danym utworze – rozpoznaje elementy budowy utworu – punkt kulminacyjny,	spełnia wymagania na ocenę <u>bardzo dobrą</u> , a ponadto: – rozpoznaje hymn i bajkę wśród innych gatunków literackich – rozpoznaje funkcje elementów budowy utworu: tytuł, puenta, punkt kulminacyjny, - czyta dodatkowe utwory literackie, w tym nadobowiązkowe; - dokonuje samodzielnych, twórczych interpretacji; - uczestniczy w konkursach czytelnich i literackich,
Odbiór tekstów kultury				
– rozpoznaje słownictwo związane z teatrem, – odróżnia spektakl teatralny od programu radiowego,	spełnia wymagania na ocenę <u>dopuszczającą</u> , a ponadto: – przedstawia własne rozumienie spektaklu, filmu,	spełnia wymagania na ocenę <u>dostateczną</u> , a ponadto: – rozumie właściwości tekstów kultury	spełnia wymagania na ocenę <u>dobłą</u> , a ponadto: – w ciekawy sposób opowiada o wydarzeniach,	spełnia wymagania na ocenę <u>bardzo dobrą</u> , a ponadto: – określa nastrój obrazu oraz uzasadnia swoją wypowiedź,

telewizyjnego, koncertu i kina, – wie, kto to jest widz i aktor, – wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny, takie jak: gra aktorska, scenografia, kostiumy, muzyka, – wymienia elementy dzieła filmowego i telewizyjnego, takie jak: gra aktorska, muzyka, – odróżnia tekst literacki od jego adaptacji, – wie, co to jest adaptacja utworu literackiego, – zna zasady zachowania się w kinie, na koncercie czy w teatrze.	muzyki, – wskazuje cechy tekstów kultury przynależnych do: literatury, teatru, filmu, muzyki, – wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny czy dzieło filmowe takie jak: reżyseria, rekwizyty, – wskazuje charakterystyczne cechy przekazów audiowizualnych – filmu, – rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego, np. filmowa, sceniczna, radiowa, – wskazuje elementy plakatu teatralnego, – potrafi zachować się w kinie, na koncercie czy w teatrze.	przynależnych do: teatru, filmu, muzyki, – wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny – charakteryzacja, elementy dzieła filmowego i telewizyjnego – ujęcie, – wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych – programu informacyjnego, – wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją, – zestawia treści tekstów kultury z własnym doświadczeniem, – wypowiada się na temat filmu, koncertu, spektaklu, – świadomie i z uwagą odbiera filmy, koncerty, spektakle, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży.	– określa cechy bohaterów, – opisuje bohaterów, – wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu, – przedstawia morał płynący z przedstawienia, – opowiada w ciekawy sposób o swojej wizji w teatrze, swobodnie używając słownictwa związanego z teatrem, przedstawia zasady kulturalnego zachowania się w teatrze, – planuje grę aktorską i projektuje dekoracje, kostiumy i rekwizyty do przedstawienia.	przedstawia własne zdanie na temat sytuacji z obrazu, – omawia elementy sztuki plastycznej, takie jak: plan, barwy, kompozycja, światło, ruch, – dokonuje przekładu intersemiotycznego, np. tworzy i opowiada historię, która mogłaby się wydarzyć w miejscu ukazanym na obrazie. – pracując w grupie, planuje scenografię, rekwizyty, kostiumy, ruch sceniczny, – wypowiada się o swoich wrażeniach z ostatnio obejrzanego przedstawienia teatralnego, – wymyśla sposoby wykorzystania różnych przedmiotów codziennego użytku w teatrze,
---	--	--	--	--

KSZTAŁCENIE JEZYKOWE – gramatyka języka polskiego (składnia)

– odróżnia zdanie od równoważnika zdania, – wie, że w zdaniu jest podmiot, orzeczenie, – podaje pytania podmiotu i orzeczenia, – rozpoznaje zdanie pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte,	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> – wie, czym się różni zdanie od równoważnika zdania, – wie, że jest grupa podmiotu i grupa orzeczenia, – dostrzega związki między wyrazami w zdaniu, – wskazuje w zdaniu podmiot, orzeczenie, przydawkę, wymienia pytania przydawki, dopełnienia i okolicznika, – rozpoznaje związki główne i poboczne,	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> – rozpoznaje zdanie i równoważnik zdania, – rozpoznaje w zdaniu dopełnienie i okolicznik, – rozpoznaje zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, – zna pojęcie szyku wyrazów, – wyodrębnia zdania składowe w zdaniu złożonym. – wyjaśnia, czym się różni zdanie pojedyncze od zdania złożonego.	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u> – tworzy zdanie i równoważnik zdania, przekształca je – rozpoznaje, jaką częścią mowy jest wyrażony podmiot, a jaką orzeczenie, – rozpoznaje grupę podmiotu i grupę orzeczenia, – odróżnia części zdania i poprawnie je nazywa, – odróżnia przydawkę od dopełnienia i okolicznika, stosuje zdania pojedyncze	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u> – poprawnie stosuje zdanie i równoważnik zdania w swoich wypowiedziach, – określa funkcje składniowe części zdania, – tworzy poprawnie związki wyrazowe w zdaniach, – dokonuje poprawnie rozbioru logicznego zdania, – stosuje poprawny szyk zdania, – tworzy poprawnie różne rodzaje zdań,
--	--	---	---	--

	– odróżnia zdanie pojedyncze nierozwinięte od rozwiniętego, – odróżnia zdanie pojedyncze od zdania złożonego.		rozwinięte i nierozwinięte w różnych formach wypowiedzi, – stosuje zasadę kolejności wyrazów w zdaniu, – przekształca zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie.	– stosuje poprawnie w swoich wypowiedziach zdania pojedyncze i złożone,
TWORZENIE WYPOWIEDZI – notatka, dialog, opis, wypowiedź argumentacyjna, plan wydarzeń, życzenia, zaproszenie, ogłoszenie, list				
– zna list, opowiadanie odtwórcze i twórcze i charakterystykę jako formy wypowiedzi, podejmuje próbę napisania charakterystyki, listu, , – wie, kim są nadawca i adresat, zna zwroty do adresata, – zna współczesne formy komunikatów, takie jak np. e-mail, SMS.	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> – zna elementy listu, pisze list prywatny, odróżnia nadawcę i adresata, zna zasady pisowni w zwrotach do adresata, – tworzy plan opowiadania odtwórczego i twórczego, – redaguje list, krótką charakterystykę, dłuższe opowiadanie. – rozróżnia współczesne formy komunikatów, np. e-mail, SMS.	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> – redaguje poprawne charakterystyki, listy, dłuższe opowiadanie odtwórcze i twórcze, – posługuje się współczesnymi formami komunikatów, takich jak np. e-mail, SMS.	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u> – redaguje dłuższe i poprawne teksty: charakterystyki, opowiadania, listy, proste rozprawki o właściwej kompozycji i układzie graficznym; używa bogatego słownictwa i środków stylistycznych, stosuje akapity, – tworzy współczesne formy komunikatów, zachowując zasady etykiety językowej, – stosuje wiedzę o języku w tworzonych przez siebie formach wypowiedzi.	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u> – tworzy urozmaicone pod względem stylu opowiadanie odtwórcze i twórcze, w tym z dialogiem, – rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

- sprawdzian pisemny po danym rozdziale
- odpowiedź ustna
- kartkówka (obejmuje 3 do 5 ostatnich lekcji i trwa 15-20 minut)
- wypracowania klasowe
- karty pracy
- praca samodzielna (w trakcie lekcji)
- testy z lektur, sprawdziany czytelnicze
- recytacja
- dyktanda
- projekty edukacyjne
- diagnozy

Uczniowie objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną mają dostosowane wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych zgodnie z zapisem w opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznej.